

ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнського інформаційно-методичного семінару

Лисичанськ - 2016

**Міністерство освіти і науки України
Відокремлений підрозділ «Лисичанський педагогічний коледж
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»**

ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

07 квітня 2016 р.

Матеріали Всеукраїнського інформаційно-методичного семінару

Лисичанськ
2016

УДК [378.011.3 : 74] (082)

ББК 74.589.51. я 43

Т 24

Редакційна колегія:

Бурдун В. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри технологій виробництва і професійної освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Мінєнко Г. М. – директор ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»;

Сергієнко Л. В. – завідувач навчально-методичного кабінету ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»;

Демченко П. Є. – голова циклової комісії викладачів загальнотехнічних дисциплін ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»;

Т 24 Технологічна освіта в інформаційно-освітньому просторі: матеріали Всеукраїнського інформаційно-методичного семінару (м. Лисичанськ, 07 квітня 2016 р.). – Лисичанськ : ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка». – Лисичанськ: ФОП Пронькіна К.В. – 2016. - 61 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнського інформаційно-методичного семінару, що відбувся 07 квітня 2016 р., які висвітлюють шляхи виконання завдань освітньої галузі «Технологія» та реалізації варіативного модуля навчальної програми в умовах реформування системи освіти відповідно до сучасних тенденцій розвитку високотехнологічного інформаційного суспільства; можливості використання проектних технологій при організації занять у навчальних майстернях загальноосвітньої школи та нетрадиційних підходів до проведення занять загальнотехнічного циклу у ВНЗ; досвід роботи провідних фахівців технологічної освіти ВНЗ I-IV рівнів акредитації України.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

УДК [378.011.3 : 74] (082)

ББК 74.589.51. я 43

*Рекомендовано до друку
навчально-методичною радою Відокремленого підрозділу
«Лисичанський педагогічний коледж
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»
(Протокол № 9 від 25 квітня 2016 року)*

© «ВП Лисичанський педагогічний коледж
ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2016

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Брюховецька О. А. ФУНКЦІОНУВАННЯ БЛОГОСФЕРИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАБУТТЯ ТА ПРОДУКУВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ	5
Бурдун В. В. РОЗВИТОК ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	10
Гусак Н. В. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	12
Дегтярьов Д. В. ВИКОРИСТАННЯ ЕВРИСТИЧНИХ МЕТОДІВ ПРИ ВИРІШЕННІ ТВОРЧИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАДАЧ	14
Демченко П. Є. СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЇ В ЛИСИЧАНСЬКОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ	17
Динюк Б. А. ПРОБЛЕМНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ УМІНЬ В УЧНІВ НА ЗАНЯТТЯХ ПРОФІЛЮ «ДЕРЕВООБРОБКА»	19
Живага Т. О. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ НА УРОКАХ ПРАЦІ	21
Кривошина Б. М., Дутка А. В., Ошурко І. С. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	23
Лазаренко Н. Ю., Удовиченко А. А. УМОВИ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОГО СМАКУ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ЗА НАПРЯМКОМ «КУЛІНАРНА СПРАВА» НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	26
Літовка Є. Ю. СУЧАСНІ ТРЕНДИ В ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ	29

РОЗВИТОК ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Якісні зміни в суспільстві, що диктують необхідність підготовки творчо мислячих людей, які володіють нестандартними поглядами на життєві проблеми, навичками дослідницької роботи, які здатні ефективно вирішувати нові завдання, вимагають розвитку в сучасних школярів творчого потенціалу, здібності до творчості. Сучасне виробництво, підприємницька діяльність вимагають не простих виконавців, а працівників, які творчо ставляться до своєї роботи. Проте, як відомо, творче ставлення не виникає саме по собі – його необхідно виховати. Отже, необхідно домагатися, щоб у процесі трудового навчання й виховання учні не тільки набували певних практичних умінь і навичок, а й готувалися бути раціоналізаторами своєї праці.

Розвинути технічну творчість учнів на уроках трудового навчання неможливо без добре оснащених шкільних майстерень. Трудове навчання учнів у школах необхідно будувати, ураховуючи реальні прийоми й методи праці на сучасних промислових підприємствах. Сучасне ж виробництво зі швидкими темпами технічного прогресу, упровадженням механізації й автоматизації прогресивної технології, наукової організації праці не можна уявити без використання різноманітних пристосувань.

У технічній системі сучасного промислового виробництва пристосування не тільки слугують обов'язковою важливою ланкою, але й в окремих випадках визначають і кінцевий результат праці. У сучасному виробництві щодня використовуються різні пристосування, постійно вдосконалюються, створюються нові, більш зручні й продуктивні. Тому учнів на уроках трудового навчання необхідно ширше знайомити з проектуванням, виготовленням і, що особливо важливо, з використанням пристосувань у продуктивній праці в шкільних майстернях.

Проблема розвитку технічної творчості учнів на уроках трудового навчання за допомогою проектування і виготовлення пристосувань була дуже актуальною у 70-80-роках ХХ століття. Цій проблемі активну увагу приділяли такі вчені, як Ю. Афіногенов [1], Д. Тхоржевський [2]. Останнім часом ця проблема зовсім не розглядається, причиною цього є дуже слабка матеріальна база більшості шкіл України. Окремі погляди на цю проблему можна побачити тільки у працях В. Сидоренка [3].

Тому ми вирішили розглянути деякі педагогічні і методичні аспекти цієї проблеми у нашій роботі.

У промисловості використовують різні пристосування, які застосовуються як для ручної обробки матеріалів, так і для механічної обробки на верстатах.

Найбільш поширені пристосування для механічної обробки, призначені

для установки й закріплення деталей і інструмента. Вони дозволяють обробляти заготовки без розмітки із заданою точністю, забезпечити необхідне положення заготовки щодо ріжучого інструмента, обробляти одночасно кілька заготовок. Крім того, пристосування дають можливість підвищити продуктивність праці за рахунок зменшення часу на допоміжні роботи, розширюють технологічні можливості верстатів, поліпшують якість продукції, забезпечують безпеку праці працюючих.

На уроках трудового навчання також необхідно використовувати різні пристосування, які будуть сприяти покращенню якості виробів, підвищенню рівня культури праці, формуванню уявлення про сучасне виробництво.

Свого часу шкільні майстерні були оснащені пристосуваннями для гнуття, різання, клепання металу, заточування інструментів. У столярній майстерні добре себе зарекомендували пристосування для розмічання, стругання, пиляння, розмічання шипів тощо.

Використання пристосувань на уроках трудового навчання з точки зору навчально-виховних завдань є особливо ефективним, якщо до проектування і виготовлення пристосувань долучаються учні.

Участь школярів у проектуванні пристосувань формує в них елементи технічної спостережливості, розвиває прагнення до раціоналізації й винахідництва. У процесі виготовлення пристосувань учні набудуть гарних трудових навичок й умінь. Крім того, створення пристосувань зміцнить матеріальну базу шкільних майстерень, дозволить значно розширити технологічні можливості наявного устаткування.

Необхідність проектування й виготовлення пристосувань залежить від наявності, виду та стану устаткування, а також від кількості, розмірів, форми й точності деталей, що оброблюють. При цьому треба прагнути, щоб пристосування були прості у виготовленні, зручні та безпечні в експлуатації.

При розробці пристосувань у шкільних майстернях найчастіше визначальною є не економічна, а педагогічна доцільність виготовлення тих чи інших пристосувань. Перед учителем повинно стояти завдання навчити школярів навичкам проектування й показати переваги використання пристосувань.

Багато шкільних майстерень сьогодні практично не використовують пристосування. Однак досвід ряду шкіл показує, що застосування різних пристосувань дозволяє успішно вирішувати багато завдань трудового навчання й виховання: механізувати ряд технологічних операцій, розширити технологічні можливості наявного устаткування, підвищити культуру праці учнів, зробити заняття цікавими й привабливими. Школи в результаті планомірного виготовлення необхідних пристосувань можуть розширити матеріальну базу своїх майстерень.

Залучення школярів до розробки та виготовлення пристосувань можливо тільки в тому випадку, якщо ця робота буде добре продумана і спланована. Пристосування, що проектуються повинні бути пов'язаними з тими об'єктами, які будуть виготовлятися в шкільній майстерні на уроках трудового навчання або у позаурочний час. При виборі об'єктів праці необхідно керуватися

навчальними програмами з трудового навчання й урахувати оснащеність шкільних майстерень. Перспективне планування дає можливість перетворити роботи з виготовлення пристосувань у цікаву, творчу спільну діяльність учителя й учнів протягом навчального року. У плані заняття, на якому учні будуть виготовляти деталі пристосувань, необхідно вирішити питання раціональної організації роботи. Залежно від складності пристосування організаційні форми занять у шкільних майстернях різні.

На першому занятті з виготовлення пристосування учнів необхідно ознайомити з його призначенням, конструкцією, особливістю експлуатації, із кресленнями й технологічними картами на складальні одиниці й деталі пристосування. При цьому необхідно показати економічну доцільність його застосування, розкривати зв'язок конструктивних і технологічних особливостей із пристосуваннями, що вже є в майстерні.

Успіх організації занять з виготовлення пристосувань залежить від професійної підготовки вчителя й технічної підготовки учнів.

Таким чином, у шкільних майстернях педагогічно й економічно доцільно використовувати пристосування: для одержання високоякісних виробів, при виконанні найбільш трудомісткої чи складної операції, для розширення технологічних можливостей верстатів, для демонстрації переваг механізації праці, для підвищення рівня культури праці, для формування уявлення про сучасне виробництво.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Афиногенов Ю. Г. Приспособления для школьных мастерских и УПК / Ю. Г. Афиногенов, Э. Д. Новожилов, В. Г. Уланов. — М. : Просвещение, 1981. — 176 с.
2. Методика трудового обучения с практикумом / под ред. Д. А. Тхоржевского. — М. : Просвещение, 1987. — 447 с.
3. Сидоренко В. Вплив соціально-економічних процесів у суспільстві на визначення підходів до трудового навчання школярів / Віктор Сидоренко // Трудова підготовка в закладах освіти. — 2010. — № 7—8. — С. 3—7.

Гусак Наталія Володимирівна, к.п.н.
Красноармійське педагогічне училище
м. Красноармійськ

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Формування конкурентоспроможності майбутнього спеціаліста тісно пов'язано з педагогічними проблемами пошуку технологій, умов, механізмів цього процесу, який спрямований на розвиток особистісних якостей, реалізацію потенціалу і здібностей людини.

ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТА В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Матеріали Всеукраїнського інформаційно-методичного семінару

(мовою оригіналу)

Редакційна колегія:

Бурдун В. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри технологій виробництва і професійної освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Мінєнко Г. М. – директор ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»;

Сергієнко Л. В. – завідувач навчально-методичного кабінету ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»;

Демченко П. Є. – голова циклової комісії викладачів загальнотехнічних дисциплін ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка».

Відповідальні за випуск – Сергієнко Л. В.

Макет – Демченко П. Є.

Здано на виробництво 04.05.2016. Підписано до друку 29.04.2016 Формат 60x84¹/₁₆
Папір офісний. Друк офсетний Гартнітура Times New Roman
Ум.друк.арк. 3,72 Наклад 30 прим. Зам.№ 04/05

Виготовлювач: ФОП Пронькіна К.В.
93110, м. Лисичанськ, вул. Гущенко, 14
Тел. (066) 332 10 55